

ASOS JOURNAL

The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 6, Sayı: 74, Temmuz 2018, s. 45-57

Yayın Gelış Tarihi / Article Arrival Date

04.06.2018

Yayınlanma Tarihi / The Publication Date

28.07.2018

Doç. Dr. Hasan YILMAZ

Kyrgyz-Turkish Manas University, Psikolojik Danışma ve Rehberlik
hasanyilmaz2001@hotmail.com

BENCİLLİK ÖLÇEĞİ: BENCİLLİĞİN UYUMSAL, EGOSANTRİK VE PATOLOJİK BİÇİMLERİNİN ÖLÇÜLMESİ

Öz

Bireyin kişisel çıkarlarını gözetmesi bencillik değildir. Bencillik, bir başkasının pahasına kişisel çıkar arayışıdır. Bencillik tek bir yaklaşımla açıklanamayacak kadar karmaşık; biyolojik özellikler, kişilik, bilişsel ve duygusal süreçler, sosyalleşme deneyimi, kültür ve sosyal bağlamlar ile ilişkili bir özelliktir. Bu çalışmanın amacı, sosyal bilimlerde bencilliği ölçen bir araca olan ihtiyacı karşılamaktır. Bu amacı gerçekleştirmek için; Raine ve Uh tarafından geliştirilen bencillik ölçeğinin (The Selfishness Questionnaire: Egocentric, Adaptive, and Pathological Forms of Selfishness) Türkçe uyarlaması yapılmıştır. Uyarlama çalışmasına 465 üniversite öğrencisi ve ölçeğin uyum geçerliğini test etmek için 308 öğretmen gönüllü olarak katılmıştır. Uyarlama çalışmasında, yapı geçerliğini ortaya çıkarmak için açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmış, ölçüt geçerliği için korelasyon ve regresyon teknikleri kullanılmıştır. Yapılan analizler sonunda, ölçekten 6 madde çıkarılmış, üç boyutlu yapı kanıtlanmış, tüm faktör yüklerinin kabul edilebilir sınırlar içinde olduğu görülmüştür. Ölçeğin faktör ilişkileri; üç alt boyu için .71 ile .76 arasında hesaplanmıştır. Ölçeğin uyum indeksleri de iyi bir modele işaret etmektedir. Ayrıca uyarlanan bencillik ölçeği ile empati arasında negatif, narsizm arasında pozitif ilişkiler saptanmıştır. Uyarlanan bencillik ölçeği psikolog, psikolojik danışman, eğitimci ve araştırmacılar tarafından güvenle kullanılabilir bir ölçme aracıdır.

Anahtar kelimeler: Bencillik, Bencillik Ölçeği, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlilik.

MEASURING EGOCENTRIC, ADAPTIVE AND PATHOLOGICAL FORMS OF SELFISHNESS: SCALE ADAPTATION STUDY

Abstract

Looking after one's personal interests is not selfishness. Selfishness is the quest of personal interests at the expense of another person. Selfishness is so complex that it cannot be explained by a single approach and it is a characteristics that is related with biological qualities, personality, cognitive and emotional processes, socialization experience, culture and social contexts. The objective of this study is to meet the need for a device that measures selfishness in social sciences. The Turkish adaptation of the selfishness scale (The Selfishness Questionnaire: Ego-centric, Adaptive, and Pathological Forms of Selfishness) developed by Raine and Uh was conducted to realize this objective. The adaptation work included 465 university students and 308 voluntary teachers participated to test the concurrent validity of the scale. Exploratory factor analysis and confirmatory factor analysis were done in the adaptation work to reveal the construct validity. Correlation and regression techniques were used for the criteria validity. After the analyses, 6 items were removed from the scale, three-dimensional construct was proven and it was seen that all factors were within acceptable limits. The factor relations of the scale were calculated to be between .71 and .76. The fit indices of the scale also indicate a good model. In addition, negative relations were found between the adapted selfishness scale and empathy while there were positive relations with narcissism. The adapted selfishness scale is a measurement tool that can be reliably used by psychologists, psychological counsellor, educators and researchers.

Keywords: Selfishness, Selfishness Scale, Scale Adaptation, Validity, Reliability.

Giriş

Bireyin kendi istek ve ihtiyaçlarının farkına olması, onları karşılamak için çaba göstermesi, bunu yaparken diğer insanların arasında kendine önem ve öncelik tanıması sağlıklı insan davranışlarından. Bu sınırlar içinde gözlenen bencil davranışlar, canlı türlerinin varlığını sürdürebilmesinin de bir koşulu olarak görülmektedir. Tüm canlı türlerinde ortak olarak gözlenen bu durum "rasyonel bencillik" kavramı ile ifade edilmiştir (Locke, E. A. 1988). Bencillik; başkasını dikkate almadan ya da önemsemeden, bazen başka insanların zararına olabilecek sonuçları göz ardı ederek sadece kendi istek ve gereksinimlerini dikkate alarak hareket etme olarak tanımlanabilir (Ronald, D. 2016). Bencil insan, sürekli olarak yalnız kendi çıkarlarını düşünür, kendi çıkarlarını herkesinkinden üstün ve önemli tutar, o çerçevede davranırlar. Başka bir ifadeyle menfaatçi ve çıkarıcıdır. Kısaca bencillik, bir başkası pahasına kişisel çıkar arayışıdır.

Psikolojide bencilliği açıklamaya çalışan kuramlar vardır. Ancak bencillik tek bir yaklaşımla açıklanamayacak kadar karmaşık; biyolojik özellikler, kişilik, bilişsel ve duygusal süreçler, sosyalleşme deneyimi, kültür ve sosyal bağlamlar ile ilişkili bir özelliktir (Lam, C.M. 2012). Kuramların bencilliği açıklama çabaları bir yana; şiddeti ve sıklığı artan bir bencillik hem bireysel hem de toplumsal açıdan ciddi sorunlara yol açmaktadır. Bencilliğin insanlar arasında yarattığı güvensiz bağlar, empati eksikliği ve fedakarlıklarda bulunmada azalma, toplumsal yapıya büyük ölçüde zarar vermektedir (Gilbert,2018). Bireyin hayatına egemen olmuş bir bencillik

özelliği, bazı araştırmacılar tarafından, psikopatiye ve anti sosyal davranış bozukluğuna giden yolun bir işareti olarak görülmektedir (Rustin 2015). Dünyada yaşadığımız sosyal ekonomik sorunların kaynağını bireysel olarak bencilliğimizin artmasına bağlayan başka yazarlar vardır (Handy, C. 2002). Bu görüşte olanlar, ülkeler arası çatışmaların, açlık ve yoksulluğun artışındaki sebebi de bencil kişiliklerin artmasına bağlamaktadırlar (Mintzberg, H ve Diğ. 2002). Yeterince üzerinde durulmadığı, araştırılmadığı ve tartışılmadığı için, bencilliğin dünyanın sonunu getirecek kadar önemli bir salgın olduğu görüşünde olan araştırmacılar da vardır (Cunningham, D. 2015). Bencilliğin özellikle iş hayatında faydalı olduğunu ifade eden araştırmacılar da vardır. Bu araştırmacılara göre bazı durumlarda bencillik yaratıcılığı ve verimliliği olumlu etkilemektedir (Yu,H. ve Diğ. 2017). Yine de bazı yazarlar, Bencilliğin sosyal stratejilere katkıda bulunabilecek, işbirliği yapılabilecek yaratıcı ve uyumlu bireyler olduklarını ileri sürmektedir (Belschak, F. 2013). Bencil ve narsist kişilik ülkemizde de az sayıda olmasına rağmen farklı alalarda araştırmacıların çalışma konusu olmuştur. Bu konuda en fazla üzerinde çalışılan konulardan bir tanesi spor ile bencil kişiliğin ilişkisini arayan çalışmalardır (Bayrak ve Diğ. 2015; Ferhan ve Diğ. 2016; Parlakkılıç ve Tazegül, 2016). Bununla birlikte konu edebiyat alanında da yapılan tahlillerde ele alınmıştır (Balık, 2015)

Hem bireysel hem de toplumsal önemine rağmen, kısmen bir değerlendirme aracının yokluğundan dolayı bencilliğin kişilik özelliği üzerine çok az araştırma yapılmıştır (Raine, ve Uh, 2018). Ülkemizde de sosyal bilimcilerin kullanabileceği doğrudan bencilliği ölçen bir araca rastlanmamıştır. Yapılan bu çalışma sonunda uyarlanan ölçeğin bu ihtiyacı belli bir ölçüde karşılaması umulmaktadır.

Amaç

Çalışmanın amacı, Raine ve Uh (2018) tarafından geliştirilen bencillik ölçeğinin (The Selfishness Questionnaire: Egocentric, Adaptive, and Pathological Forms of Selfishness) Türkçe uyarlamasını yapmaktır.

Yöntem

Örneklem Grubu

Bencillik ölçeğini Türkçe'ye uyarlamak için yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışması için Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Edebiyat Fakültesi ve Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 495 gönüllü öğrenciyle çalışılmıştır. Yapılan incelemelerde bazı öğrencilerin cevapları sağlıklı bulunmamış ve 30 öğrencinin cevapları analiz dışında tutularak toplam 465 öğrencinin cevapları işleme alınmıştır. Uyarlama çalışması tamamlandıktan sonra ölçeğin uyum geçerliği için 308 öğretmene uygulanmış ve empati ve narsist kişilik envanteri arasındaki ilişkiye bakılmıştır.

Çeviri Çalışması

Bencillik ölçeğinin Türkçeye çeviri çalışmasında Brislin ve arkadaşları (1973)'nin önerdiği aşamalar uygulanmıştır. Bu aşamalar şunlardır:

1. Hedef dile çeviri
2. Çeviriyi değerlendirme
3. Orijinal dile geri çevirme
4. Geri çeviriyi değerlendirme

5. Uzman görüşü

Bencillik ölçeği için de bu aşamalar izlenmiştir. Ölçek iki uzman tarafından birbirinden habersiz olarak Türkçe diline çevrilmiş, bu uzmanlar tarafından yapılan çeviriler iki kişilik bir ekip tarafından, açıklık, sadelik, anlaşılabilirlik, kavram karşılıkları ve kültüre uygunluk bakımından değerlendirilmiştir. Gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra ölçeğin Türkçe hali yine ilk çeviri işlemine katılmayan iki farklı uzman tarafından orijinal dile çevrilmiştir. Bu sürecin sonunda da bir değerlendirme yapılmış ve çevirilere etki etmeyecek düzeyde değişiklikler yapılarak ölçeğe son şekli verilmiştir. Çeviri çalışmasında son olarak, ölçek maddelerinin çeviri ve yapılarının uygunluğunu belirlemek amacıyla, iki akademisyenin değerlendirmesine sunulmuş, alınan geribildirimler dikkate alınarak çeviriye son şekli verilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Türkçe uyarlaması yapılan bencillik ölçeği Raine ve Uh (2018) tarafından, bencilliğin benmerkezi, uyumsal ve patolojik boyutlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Cevaplaması 3-4 dakika alan ve öz-bildirim türündeki araç 24 maddeden oluşmaktadır ve üçlü dereceleme içermektedir. Tüm faktör yükleri (egosantrik bencillik .42-.56; uyumsal bencillik .36 – .62 ve patolojik bencillik .37- .60) kabul edilebilir sınırlar içindedir. Ölçeğin faktör ilişkileri; üç alt boyu için .71 ile .76 arasında hesaplanmıştır. Ölçeğin uyum indeksleri de ($\chi^2 (249) = 665.82, p < .0001$; CFI = .97; RMSEA = .065) iyi bir modele işaret etmektedir.

Bencillik ölçeğinin ölçüt geçerliğini sınamak amacıyla, Spreng ve ark. (2009) tarafından geliştirilen ve Totan Diğ. (2012) tarafından Türkçeye uyarlanan Toronto empati ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin özgün formunun faktör yapısının Türk örnekleme doğrulanmıştır ($\chi^2 = 234.67, df = 64, \chi^2/df = 3.67, GFI = .94, NFI = .91, RFI = .90, CFI = .94, IFI = .94, RMR = .052, RMSEA = .067$). TEÖ'nin iç tutarlık güvenirlik katsayısı .79 olarak bulunmuştur.

Bencillik ölçeğinin ölçüt geçerliğini sınamak amacıyla kullanılan ikinci araç, Ames ve arkadaşları (2006) tarafından 16 soru olarak düzenlenen ve Atay (2009) tarafından Türkçeye uyarlanan, narsistik kişilik envanteri (Narcissistic Personality Inventory- NPI-16)'dir. Ölçeğin güvenirliğinin sınanması sonucunda Cronbach alfa katsayısının 0,778 olarak hesaplanmıştır.

Analiz Yöntemleri

Uyarlama çalışmasında, yapı geçerliğini ortaya çıkarmak için açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Örneklem sayısının faktör analizine uygunluğu Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) katsayısı ile verilerin çok değişkenli normallik şartı ise Barlet Testi ile incelenmiştir. Yol katsayılarının anlamlılığı t testi ile sınanmıştır. Ölçeğinin yapı geçerliliğini kanıtlamak amacıyla DFA ve AFA analizleri uygulanmıştır. Bu analizlerin yanında uyarlanan bencillik ölçeğinin cronbachs alfa değeri de hesaplanmıştır.

Bulgular

Yapı geçerliğini ortaya çıkarmak için Açımlayıcı ve Doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Bu doğrultuda elde edilen bulgular sırayla aşağıda yer almaktadır.

Bencillik Ölçeği Açımlayıcı Faktör Analizi Sonucu

Bencillik ölçeği geliştirme analizine geçmeden önce analiz şartları kontrol edilmiştir. Önce verideki kayıp değer incelemesi amacıyla elde edilen veriler üzerinden tek yönlü uç değer hesaplaması yapılmıştır. Tek yönlü uç değer veriler için olağan olmayan değerlerdir ve analiz başında hesap-

lanarak gerekli önlemler alınmazsa analiz sonuçları yanıltıcı olabilir. Tek yönlü uç değerler veri toplama aracındaki her bir madde için tek tek hesaplanır. Madde puanları öncelikle standart puanlara dönüştürülür sonrasında -3,+3 aralığının dışında olan veriler incelenir. Gerekli görülürse bu çalışmada olduğu gibi analizden çıkartılır. Buna göre yapılan uç değer hesaplaması sonucunda 53 adet uç değer analize dahil edilmemiştir. Açımlayıcı faktör analizinin şartları katılımcı sayısının soru sayısının en az 5 katı kadar olması gerekir. Araştırmada katılımcı sayısının 412 olması bu şartı sağlamaktadır. Örneklem sayısının faktör analizine uygunluğu Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) katsayısı ile verilerin çok değişkenli normallik şartı ise Bartlett Testi ile incelenmiştir. KMO'nun 0.60'dan yüksek çıkması ve Bartlett testinin anlamlı çıkması gerekmektedir. Aksi takdirde analize devam edilemeyecektir. Faktör analizine başlarken verilerin uygunluğunu test etmek amacıyla yapılan Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) katsayısı değeri 0,847, Bartlett's değeri ise 1494,157 (p<.000) olarak çıkması verilerin AFA ya uygun olduğunu göstermektedir. Maddelerin faktörlere dağılımı ve açıkladıkları varyans yüzdeleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Maddelerin Faktörlere Dağılımı ve Açıkladıkları Varyans Yüzdeleri

	1	2	3
S1	,714		
S20	,711		
S9	,660		
S11	,610		
S3	,497		
S22	,464		
S5		,694	
S2		,531	
S24		,522	
S14		,520	
S13		,491	
S4		,470	
S23		,449	
S17			,647
S15			,632
S7			,578
S10			,496
S12			,398

Alan yazında, bir maddenin faktör yük değeri için asgari büyüklüğün .32 olması yönünde yaygın bir görüş vardır (Fan, 1999; Kline, 2005; Hooper 2008; Çokluk, 2010). Buradan hareketle belirlenen kesme noktası .32'dir. Faktör yük değeri .32 altında olan ve binişik olarak birden fazla faktörde yer alan 6 soru çıkartılarak 18 maddelik varyansın %41,08'sini açıklayan bir yapı elde edilmiştir. Faktörlerin Açıkladıkları Varyanslar Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2: Faktörlerin Açıkladıkları Varyanslar

	Total	% of Variance	Cumulative %
1	4,560	25,334	25,334
2	1,526	8,477	33,811
3	1,309	7,272	41,084
4	1,163	6,462	47,546
5	1,027	5,705	53,251
6	,952	5,289	58,539
7	,894	4,969	63,508
8	,830	4,613	68,122
9	,735	4,082	72,203
10	,690	3,831	76,035
11	,679	3,770	79,805
12	,650	3,612	83,417
13	,593	3,294	86,712
14	,554	3,078	89,790
15	,522	2,899	92,689
16	,467	2,596	95,286
17	,433	2,408	97,693
18	,415	2,307	100,000

Tablo 2 incelendiğinde 1.boyutun açıkladığı varyans oranı %25,33, 2.boyutun açıkladığı varyans oranı %8,477 ve 3.boyutun açıkladığı varyans oranı %7,272’dir.

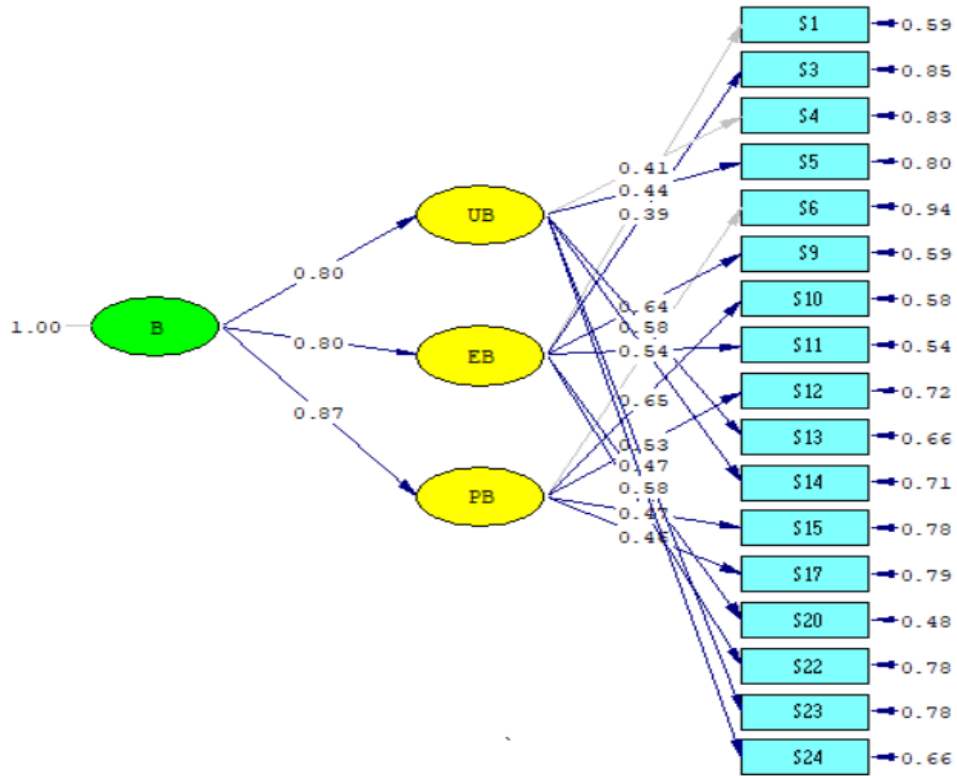
Bu üç alt boyutun isimlendirilmesinde faktörlerde toplanan maddelerin içeriği dikkate alınmıştır. Birinci faktörde bulunan maddelerin daha çok bireylerin sosyal ortamlara uyum sağlamak ve içinde yer aldığı sosyal çevrede avantajlar elde etmek amacıyla yönelik bencilliğini değerlendirmektedir. Bu alt boyut, çalışmamızda “Uyumsal Bencillik” olarak kavramlaştırılmıştır. Bu bencillik türü diğerlerine kıyasla daha az patoloji içerir. Bencilliklerinin amacı sadece kendi çıkarları olmayabilir. Aynı zamanda aileleri ve bazen de arkadaşlarının çıkarları için de bencillik sergileyebilirler. Uyumsal bencillik, diğer insanlara karşı daha az zararlı ve sosyal ortamlarda “hayatta kalmayı” destekleyici olarak değerlendirilmektedir. Bu özelliği ile diğer bencillik biçimlerinden daha yaygın gözlenmesi beklenir. Uyumsal bencillik faktörü altında toplanan 6 maddenin faktör yükleri .71 ile .46 arasında değişmektedir.

İkinci alt boyutun isimlendirilmesinde de faktörlerde toplanan maddelerin içeriği dikkate alınmıştır. Sadece kendi çıkarları ve fikrinin var olma hakkına sahip olduğuna inanan ve başkalarını hesaba katmayan birinin sahip olduğu bencillik anlayışı, egoantrik bencillik olarak kavramlaştırılmıştır. İlişkilerde kendi alanını genişletme karşısındaki alanını daraltma amacıyla yönelik bireylerin bu boyuttan yüksek puanlanmalarını beklenmektedir. 8-12 yaşlarına kadar bir gelişim çağı özelliği olarak kabul edilse de, sağlıklı bir gelişim süreci içinde ergenlik dönemine doğru giderek azalması ve yetişkinlikte yerini büyük ölçüde “hemgamlığa” ve “empatiye” bırakması

beklenir. Egoantrik bencillik faktörü altında toplanan 7 maddenin faktör yükleri .69 ile .44 arasında değişmektedir.

Diğer iki boyuttan farklı olarak, insanlara zarar verme amacını güden ya da davranışlarının sonuçları itibariye diğer insanlara zarar veren bencillik özelliği, “Patolojik Bencillik” olarak kavramlaştırılmıştır. Paylaşmayı sevmeyen, çıkarı olmadan ilişkide bulunmayan, karşılıksız vermeyen, maliplasyon ve sömürü amaçlı ilişkileri tercih eden kişilerin bu boyuttan yüksek puan almaları beklenmektedir. Patolojik Bencillik doğrudan bir ruhsal bozukluk olarak görülmele özellikle narsistik ve antisosyal kişilik bozukluğunun en önemli belirtilerindendir. Patolojik bencillik faktörü altında toplanan 5 maddenin faktör yükleri .64 ile .39 arasında değişmektedir.

Doğrulatoryı Faktör Analizi Sonuçları

Şekil 1: Bencillik Ölçeği Doğrulatoryı Faktör Analizi
UB: Uyumsal Bencillik, EB: Egoantrik Bencillik, PB: Patolojik Bencillik

Anlamlılık değeri olan p , beklenen kovaryans matrisi ile gözlenen kovaryans matrisi arasındaki farkın (değerinin) manidarlığı hakkında bilgi verir. DFA’da p değerinin anlamlı olması beklenir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2010). $p=.000$; $p<.05$ olarak elde edilmiştir. Beklenen kovaryans matrisi ile gözlenen kovaryans matrisi arasındaki fark anlamlıdır. Modele ilişkin uyumluluk indeksleri tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3: Doğrulayıcı Faktör Analizine İlişkin Bulgular

Index	Mükemmel Uyum Ölçütü	Kabul Edilebilir Uyum Ölçütü	Araştırma Bulgusu	Sonuç
χ^2 / sd	0-3	3-5	1,97	Mükemmel uyum
RMSEA	.00 ≤ RMSEA ≤ .05	.05 ≤ RMSEA ≤ .10	.04	İyi uyum
CFI	.95 ≤ CFI ≤ 1.00	.90 ≤ CFI ≤ .95	.96	Mükemmel uyum
NNFI	.95 ≤ NNFI (TLI) ≤ 1.00	.90 ≤ NNFI (TLI) ≤ .95	.95	Mükemmel uyum
NFI	.95 ≤ NFI ≤ 1.00	.90 ≤ NFI ≤ .94	.92	İyi uyum
SRMR	.00 ≤ SRMR ≤ .05	.05 ≤ SRMR ≤ .08	.05	Mükemmel uyum
GFI	.95 ≤ GFI ≤ 1.00	.90 ≤ GFI ≤ .95	.94	Zayıf uyum
AGFI	.90 ≤ AGFI ≤ 1.00	.85 ≤ AGFI ≤ .90	.92	Zayıf uyum

Kaynak: Schumacker ve Lomax, 1996

DFA’da öncelikle incelenmesi gereken uyumluluk indeksi Ki-kare (X^2) uyum istatistiğidir ve serbestlik derecesine olan oranı 3’ün altında olması mükemmel uyuma 5 ve altında olması iyi uyum olduğunu söyler (Kline, 2005). Bu oran 1,97 olarak bulunmuştur.

RMSEA; hata karelerinin ortalamasının karekökü olup, modelin anlamlı olabilmesi için 0,05’den küçük olduğunda mükemmel uyum, 0,10’dan küçük olduğunda ise iyi uyum olduğunu söyler (Steiger, 1990). RMSEA değeri 0,04 olarak bulunmuştur ve mükemmel uyum göstermektedir.

CFI; model tarafından tahmin edilen kovaryans matrisi ile sıfır hipotezli modelin kovaryans matrisini karşılaştıran bir uyum indeksidir (Hooper, Coughlan ve Mullen, 2008). CFI 0 ile 1 arasında değişen değerler alır. 0.95 ile 1 arasında CFI değerine sahip bir modelin iyi uyum içinde olduğu, 0.90 ile 0.95 arasında CFI değerine sahip bir modelin kabul edilebilir uyum içinde olduğu söylenebilir (Hu ve Bentler, 1999). Araştırmanın 0.96 bulunan CFI değeri mükemmel uyumu gösterir. CFI indeksi günümüzde yapısal eşitlik modellerinde en yaygın olarak kullanılan uyum indeksidir (Fan, Thompson ve Wang, 1999).

NFI; normlaştırılmış uyum indeksi olup, CFI’ya alternatif olarak Bentler ve Bonett (1980) tarafından geliştirilmiştir. Bu indeks varsayılan modelin temel ya da sıfır hipoteziyle olan uygunluğunu araştırır. NFI değeri 0,92 olarak elde edilmiştir ve bu değer iyi uyum olduğunu gösterir. Ayrıca normlaştırılmamış uyum indeksi olan NNFI değeri ise 0,95 olarak bulunmuştur ve mükemmel uyum olduğunu göstermektedir (Şehribanoğlu, 2005).

GFI, varsayılan modelce hesaplanan gözlenen değişkenler arasındaki genel kovaryans miktarını gösterir. GFI değeri 0 ile 1 arasında değişir. GFI’nın 0.90’ı aşması iyi bir model göstergesi olarak alınmaktadır. Bu gözlenen değişkenler arasında yeterince kovaryansın hesaplandığı anlamına gelmektedir (Schumacker & Lomax, 1996). Çalışmamızda GFI değeri 0,94 olarak hesaplanmıştır ve bu değer iyi uyum olduğunu kanıtlamaktadır. AGFI ise düzenlenmiş uyum indeksidir bu değer ise 0,92 olarak elde edilmiştir ve iyi uyumun başka bir kanıtıdır.

SRMR; standartlaştırılmış ortalama hataların kareköküdür. SRMR değeri 0’a yaklaştıkça modelin uyum iyiliği artar. Model, 0.05’ten düşük bir SRMR değeri almışsa iyi uyum, 0.05 ile 0.08 arasında bir SRMR değeri almışsa kabul edilebilir uyum içerisindedir (Hu ve Bentler, 1999).

Araştırmada bulunan 0.05'lik değer mükemmel uyumu göstermektedir. Sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde modelin doğrulandığı söylenebilir.

Güvenirlilik Bulguları

Geliştirilen bencillik ölçeğinin güvenirlik değeri için hesaplanan cronbachs alfa değerleri, EB alt boyutu için 76,3, UB alt boyutu için 63,2, Pb alt boyutu için 59,8 ve ölçeğin tamamı için .814 olarak hesaplanmıştır. Bu doğrultuda ölçeğin güvenilir bir yapıya sahip olduğu söylenebilir.

Uyum Geçerliği Bulguları

Türkçe'ye uyarlaması yapılan bencillik ölçeği, empati ve narsist kişilik envanteri ile sınanmıştır. Bu amaçla analizleri tamamlanan bencillik ölçeği 308 öğretmene empati ve narsist kişilik ölçekleri ile birlikte uygulanmış ölçeğinin üç boyutu ve toplamı ile empati ve narsist kişilik ölçeğinin sonuçları arasındaki korelasyona bakılmıştır. Ayrıca, bencilliğin empatiyi ve narsist kişiliği açıklama gücü de sınanmıştır.

Bencillik ile empati arasındaki ilişkiye ait bulgular Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4: Bencillik İle Empati arasındaki ilişki

	Egoantrik Bencillik			Uyumsal Bencillik			Patolojik Bencillik			Bencillik Toplam		
	N	R	Sig	N	r	Sig	N	r	Sig	N	r	Sig
Empati	308	-.401**	.000	465	-.330**	.000	465	-.370**	.000	465	-.416	.000

Tablo 4'de görüldüğü gibi; bencilliğin 3 boyutu ve ölçeğin toplam puanı ile empati arasında negatif yönde .416 ile .308 ($p < .001$) arasında değişen anlamlı bir ilişki vardır. Elde edilen bu bulgu, uyarlanan bencillik ölçeğinin uyum geçerliğini göstermesi bakımından önemlidir. Bencilliğin empatiyi açıklayabilme yüzdesi de sınanmıştır. Bu konuda elde edilen bulgular Tablo 5'de gösterilmiştir.

Tablo 5: Bencilliğin Empatiyi Açıklama Gücü

	B	Std. Error	Beta	t	Sig
Sabit	69.350	3.162		21.931	.000
Empati	-.549	.056	-.416	-9.856	.000
R=	-.416	R ² = .173	Düzeltilmiş R ² = .172		
F=	9.145	Sig= .000	p<.001		

Öngörücü: (Sabit): Bencillik
Bağımlı Değişken: Empati

Yordayıcı değişkenle (bencillik), yordanan değişken (empati) arasında orta düzeyde negatif bir ilişki bulunmuştur ($r = -.416$). Bencillik, empatinin toplam varyansının % 17'sini açıklayabilmektedir ($r^2 = .173$). Hesaplanan F değeri oluşturulan yapının anlamlı olduğunu göstermektedir. ($F = 3.949$; $p < .000$). Standartize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre; ise bencillik empatinin yaklaşık yüzde 40'ını açıklayabilmektedir ($\beta = -.416$). Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde ise bencillik değişkeninin; empati puanlarının anlamlı bir yordayıcısı olduğu söylenebilir ($t = 2.340$, $p < .001$).

Bencillik ile narsizm arasındaki ilişkiye ait bulgular Tablo 6'de verilmiştir.

Tablo 6: Bencillik İle Narsizm Arasındaki İlişki

	Egoantrik Bencillik			Uyumsal Bencillik			Patolojik Bencillik			Bencillik Toplam		
	N	r	Sig	N	r	Sig	N	r	Sig	N	r	Sig
Narsizm	308	.350**	.000	465	.394**	.000	465	-.445**	.000	465	.456	.000

Tablo 6’da görüldüğü gibi; bencilliğin 3 boyutu ve ölçeğin toplam puanı ile narsizm arasında pozitif yönde .456 ile .350 ($p < .001$) arasında değişen anlamlı bir ilişki vardır. Elde edilen bu bulgu, uyarlanan bencillik ölçeğinin uyum geçerliğini gösteren diğer bir kanıt olarak görülmüştür. Bencilliğin narsizmi açıklayabilme yüzdesi de sınırlıdır. Bu konuda elde edilen bulgular Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7: Bencilliğin Narsizmi Açıklama Gücü

	B	Std. Error	Beta	t	Sig
Sabit	12.356	2.386		5.179	.000
Narsizm	1.307	.118	.456	11.037	.000
R= .456	R ² = .208	Düzeltilmiş R ² = .207			
F= 21.814	Sig= .000	p<.05			

Öngörücü: (Sabit), Bencillik
Bağımlı Değişken: Narsizm

Yordayıcı değişkenle (bencillik), yordanan değişken (narsizm) arasında orta düzeyde pozitif bir ilişki bulunmuştur ($r = -.456$). Bencillik, narsizmin toplam varyansının yaklaşık % 21’sini açıklayabilmektedir ($r^2 = .208$). Hesaplanan F değeri oluşturulan yapının anlamlı olduğunu göstermektedir. ($F = 3.949$; $p < .000$). Standartize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre; ise bencillik narsizmin yaklaşık yüzde 46’sını açıklayabilmektedir ($\beta = -.456$). Regresyon katsayılarının anlamlılığın ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde ise bencillik değişkeninin; narsizm puanlarının anlamlı bir yordayıcısı olduğu söylenebilir ($t = 11.037$, $p < .001$).

Sonuç ve Sınırlılık

Uyarlanması yapılan bencillik ölçeği; uyumsal, egoantrik ve patolojik bencilliği ölçmek için yeterli istatistiksel özelliklere sahiptir. Ölçek sosyal bilimciler, eğitimciler, psikolog ve psikolojik danışmanlar tarafından bencillik ile ilgili her türlü bilimsel çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılabilir.

Bencillik ölçeğinin psikiyatri alanında teşhis ve tanı amaçlı kullanılmasına ilişkin hiçbir bilgi yoktur ve bu konuda bir çalışma yapılmamıştır. Bu sebeple ölçek sosyal bilimler alanında kullanım ile sınırlıdır.

Ayrıca uyarlama çalışmaları 17 yaş üzeri bireylerin katılımı ile yapılmıştır. Bu yaş grubunun altındaki yaşlar için ölçeğin kullanılabileceğine ilişkin bir kanıt bulunmamaktadır ve uyarlama çalışmasına 17 yaşın altındaki bireyler dahil edilmemiştir.

KAYNAKLAR

Adrian Raine & Stephen Uh (2018) The Selfishness Questionnaire: Egocentric, Adaptive, and Pathological Forms of Selfishness, Journal of Personality Assessment, p. 1-12 DOI: 10.1080/00223891.2018.1455692

- Ames, D.R., Rose, P ve Anderson, C.P. (2006). The NPI-16 as a short measure of narcissism. *Journal of Research in Personality* 40(4):440-450. DOI: 10.1016/j.jrp.2005.03.002
- Atay, S. (2009) “Narsistik Kişilik Envanteri”nin Türkçe’ye Standardizasyonu”. *Gazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 11(1):181-196.
- Balık, M. (2015). “Süha ve Pervin”de Narsist Kimliğin Görünümleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl: 3, Sayı: 11, s. 160-175 Tevfik Fikret Özel Sayısı
- Bayrak, E., Gaçar, A., Nacar, E. ve Aytaç, K.Y. (2015). Benden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Narsist Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl: 3, Sayı: 14, s. 249-261
- Belschak, F., Hartog, D.N., Kalshoven, K. (2013). Leading Machiavellians: How to Translate Machiavellians’ Selfishness Into Pro-Organizational Behavior *Journal of Management*, Vol 41, Issue 7, pp. 1934 – 1956, <https://doi.org/10.1177/0149206313484513>
- Brislin, R.,W., Lonner, W.,J., ve R.M. Thorndike, R., M. (1973). *Cross Cultural Research Methods*, New York: John Willey&Sons Pub. S.182.
- Cunningham, D. (2015). Living in “The Age of Selfishness With.” “CBR.com”, Reviewed By Robert Kirby, 01.05.2015. <https://www.cbr.com/living-in-the-age-of-selfishness-with-darryl-cunningham/>, 20.03.2018
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik SPSS Ve LISREL Uygulamaları* (1. Baskı). Ankara: PegemA Akademi Yayınevi.
- Fan, X., Thompson, B., and Wang, L. (1999). "Effects of Sample Size, Estimation Methods, and Model Specification on Structural Equation Modeling Fit Indexes," *Structural Equation Modeling*, 6 (1), 56-83.
- Ferhan, M. ve Tazegül, Ü. (2016). Bayan Sporcuların Narsizim Düzeyini Spor Yaşı Değişkenine Göre Karşılaştırılması. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl: 4, Sayı: 33, s. 436-443
- Gilbert, O. M. (2018). Altruism or association? *Proceedings of the National Academy of Sciences*: 201802181; DOI: 10.1073/pnas.1802181115
- Handy, C. (2002). *The Hungry Spirit: New Thinking for a New World: Beyond Capitalism - A Quest for Purpose in the Modern World*. Arrow Books Ltd. 288 pages, ISBN13 9780099227724: London.
- Hooper, D., Coughlan, J., Mullen, M. (2008). *Structural Equation Modelling: Guidelines for Determining Model Fit*. *Electronic Journal of Business Research Methods*, 6(1), 53-60.
- Hu, L.T. and Bentler, P.M. (1999), Cutoff Criteria for Fit Indexes in Covariance Structure Analysis: Conventional Criteria Versus New Alternatives, *Structural Equation Modeling*, 6 (1), 1-55.
- KaRaskin, R.ve Terry, H. (1988). A principal-components analysis of the narcissistic personality inventory and further evidence of its construct validity. *Journal of Personality and Social The NPI-16 as a short measure of narcissism*

- Kline, R. B. (2005). Principle and practice of structural equation modelling. (Second Edition). New York: The Guilford Press.
- Lam, C.M. (2012). Prosocial Involvement as a Positive Youth Development Construct: A Conceptual Review. Scientific World Journal, Department of Social Work, The Chinese University of Hong Kong. doi: 10.1100/2012/769158
- Locke, E. A. (1988). The virtue of selfishness. American Psychologist, 43(6), 481. <http://dx.doi.org/10.1037/0003-066X.43.6.481.a>
- Mintzberg, H., Simons, R. ve Kunal, B. (2002). Beyond selfishness. MIT Sloan Management Review; Cambridge Vol. 44, Iss. 1 : 67-74.
- Parlaklıç, Ş. Ve Tazegül, Ü. (2016). Spor Yapan Bireylerin Ahlaki Olgunluk ve Narsisim Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 38, s. 303-310
- Raine, A. ve Uh, S. (2018) The Selfishness Questionnaire: Egocentric, Adaptive, and Pathological Forms of Selfishness, Journal of Personality Assessment, DOI: 10.1080/00223891.2018.1455692
- Ronald, D. (2016). Reflections on Selfishness and Self-Interest. Journal of Financial Service Professionals, Vol. 70 Issue 3, p26-29. 4p.
- Rustin, M. (2015) The Good Life: Wellbeing and new science of altruism, selfishness and immorality, Psychodynamic Practice, 21:2, 188-191, DOI: 10.1080/14753634.2015.1016652
- Schumacker, R.E. & Lomax, R.G. (1996). A Beginner's Guide to Structural Equation Modeling. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Spreng, R., N., Kinnon, C. M., Mar, R. A., & Levine, B. (2009). The Toronto Empathy Questionnaire: Scale development and initial validation of a factor-analytic solution to multiple empathy measures. Journal of Personality Assessment, 91(1), 62-71.
- Steiger, J.H. (1990), Structural model evaluation and modification. Multivariate Behavioral Research, 25, 214-12.
- Şehribanoğlu, S. (2005). "Yapısal Eşitlik Modelleri ve Bir Uygulaması", Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Zootekni Anabilim Dalı: Van.
- Totan, T., Doğan, T ve Sapmaz, F. (2012). The Toronto Empathy Questionnaire: Evaluation of Psychometric Properties among Turkish University Students. Eurasian Journal of Educational Research, Issue 46, 179-198
- Yu,H., Sethi, S.P. ve Xi, S. (2017) Creative delinquency or destructive selfishness?, International Journal of Production Research, 56:1-2, 783-794, DOI: 10.1080/00207543.2017.1398430

Ek 1: Ölçek Maddeleri

- 1-Kendime ve başkalarına yardım edecekse “beyaz yalanlar” söylemekle ilgili problemim olmaz.
- 2- Genel anlamda toplum için en iyisinin ne olduğuyla çok da ilgilenmem
- 3- Arkadaşlarımı, avantaj kazanmak için zaman zaman manipüle ederim
- 4- En çok umursadığım kişiler kendim ve bana yardımı dokunabilecek arkadaşlarımdır
- 5- Hedeflerime ulaşmam söz konusu olduğunda başkalarını dikkate almam
- 6- Yapmak istediğim şey, başkalarını zarara uğratacaksa da yaparım
- 7- Her zaman dürüst olmak gerekmez. Çünkü bazen dürüstlük zarar getirir
- 8- Yardım etme konusunda kendimle başkaları arasında tercih yapmam gerekse kendime yardım etmeyi tercih ederim
- 9- Başkalarından çıkar sağlamak hoş değildir ancak bazen sadece bunu yapman gereken zamanlar vardır
- 10- Bir çocuğun ihtiyacı olan bir cankurtaranda sadece bir boş yer kalmış olsa, bunu kendim ve ailem için alırdım
- 11- Hayatta genellikle almak vermektense daha önmelidir
- 12- Başkaları için bir şeye mal olsa bile ödül almak hoşuma gider.
- 13- Paramı ihtiyacı olan arkadaşlarıma vermektense zor günler için biriktirmeyi tercih ederim
- 14- Gerçekten öldürülmekle öldürmek arasında bir seçim yapmak zorunda kalsam, öldürürdüm
- 15- Bazen kendi iyiliğim, hatta onların da iyiliği için başkalarına yalan söylerim..
- 16- Kendimin ve ailemin çıkarları söz konusu olduğunda kuralları çiğnerim
- 17- Samimi olmak gerekirse, genel olarak bakıldığında, ben oldukça bencil bir insanım
- 18- Genellikle ilerde bana yardımı dokunabilecek insanlara yardım ederim

Derecelendirme Kategorisi:

- (1) Onaylamıyorum
- (2) Kararsızım
- (3) Onaylıyorum

Alt Boyutlar:

Uyumsal Bencillik: 1-3-7-9-15-16

Egosantrik Bencillik: 2-4-5-12-17-18

Patolojik Bencillik: 6-8-10-13-14

Not: Bilimsel ilke ve etiğe uygun davranmak koşuluyla, araştırmacılar ve eğitimciler tarafından kullanılması için izin alınması gerekmez.